

C. STRATEEGIA MEEDE ¹

1. Strateegia meetme nimetus

Meede 2. ETTEVÕTLUSE ARENDAMINE

2. Strateegia meetme rakendamise vajaduse lühikirjeldus

Maapiirkonna majandustegevus on ühekülgne eriti äärealadel. Sekundaar- ja tertsiaarsektoril on suurem potentsiaal uute töökohtade loomisel. Ettevõtlustegevuse mitmekesistamine on üks konkurentsivõime parandamise ja täiendavate sissetulekute saamise viise eeskätt põllumajanduseks ebasoodsamates piirkondades. Maapiirkonnas on ressursse, mida kasutades on võimalik maa ja linna erinevusi tasakaalustada: põllumajanduses toimunud muutuste tõttu tühjaks jäänud hooned, mis on kaotanud otstarbe või on alakooritud, ning loodus- ja kultuuripärand, mille potentsiaali rakendamist kohaliku arengu edendamisel takistab tehniline seisukord, vähene ligipääsetavus ja eksponeeritus, varustatus tugifrastruktuuriga, vähesed lisateenused, samuti objektide nõrk omavaheline seotus. Nende objektide ajakohastamine ja neile majandusliku väärtuse andmine tõhustab ettevõtlusalast tegevust ja aitab kaasa maapiirkondade konkurentsivõime tõstmisele.

Meede on suunatud PVL piirkonna ettevõtluskeskkonna ning ettevõtlikkuse arendamisele, konkurentsivõime tõstmisele tootmises ja teeninduses. Meetme põhieesmärgiks on ettevõtluse toetamine ja ettevõtluskeskkonna arendamine uute tehnoloogiate, ressursside säästliku kasutamise ning uute, kvaliteetsete teenuste (sh kogukonnateenuste) ja toodete pakkumise läbi. Meetme rakendamine aitab kaasa maapiirkondade ettevõtluse mahajäämuse pidurdamisele, töökohtade loomisele ja majanduskeskkonna mitmekülgsemaks muutmisele. Ettevõtlus on maapiirkonna elanike arvu languse pidurdamisel ja elatustaseme tõstmisel olulise tähtsusega. Toetatav on mis iganes ettevõtlus, mis toodaks lisandväärtuse ja võimaldaks head palka, ühtegi ettevõtlusvaldkonda eraldi ei eelista.

3. Strateegia meetme eesmärk

Meetme rakendamisega soovitakse:

- PVL piirkonna ettevõtluses paremini rakendada kohalikku toorainet, ressursi, potentsiaali (kohalik inimene, kultuur, loodus, miljööpärand, säästev energia, piiriäärne asukoht)
- Parandada ettevõtluskeskkonda, suurendada ettevõtlikkust ja ettevõtjate konkurentsivõimet, pakkuda elanikele ja külastajatele uusi tooteid ja teenuseid
- luua piirkonda uusi ettevõtteid, luua uusi töökohti ning säilitada olemasolevaid
- tõsta palgataset piirkonnas, et oleks rohkem vähemalt Eesti mediaanpalgaga töökohti

4. Toetatavad tegevused²

1. Investeeringud:

- Ettevõtluse arendamiseks, mitmekesistamiseks ja/või uute töökohtade loomiseks vajalike:
 - seadmete, masinate, inventari ja tarkvaralahenduste ostmise;
 - rajatiste ja ehitiste ehitamine, rekonstrueerimine ja parendamine;
- Objekti ehitamise ja rakendamisega seotud infrastruktuuri väljaehitamine;
- Ettevõtete viidastamine ja tähistamine.

Toetatavad investeeringutegevused peavad vastama järgnevate Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1305/2013 artiklite nõuetele:

Artikkel 17 Investeeringud materiaalsesse varasse

Materiaalsesse ja/või immateriaalsesse varasse tehtavad investeeringud mis

b) on seotud ELi toimimise lepingu I lisaga hõlmatud põllumajandustoodete töötlemise, turustamise ja/või tootearendusega; tootmisprotsessi väljund võib olla kõnealuse lisaga hõlmamata toode;

Artikkel 19 Põllumajandusettevõtete ja ettevõtluse areng

b) investeeringud mittepõllumajanduslike tegevuste loomisesse ja arendamisse (toetust antakse maapiirkondade mikro- ja väikeettevõtjatele ja füüsilistele isikutele ning põllumajandustootjatele või põllumajandustootja majapidamise liikmetele)

Meetmest ei anta toetust põllumajanduslikuks tootmiseks, st kasvatamist ei toetata, töötlemist ja väärindamist toetatakse. Ei toetata põllumajandustehnika (nagu traktorite jms) ostu.

Investeeringute tegemisel juhendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1305/2013 artikli 45 nõuetest.

2. Koolitus- ja teavitustegevused (teadmussiirde projektid):

- Teavitustegevused (koolitused, õpikojad, juhendamine, infopäevad, konverentsid) sh vajalikud õppematerjalid
- Töölased koolitustegevused (koolitused, seminarid, õppepäevad, töötoad, Eesti-sisesed õppereisid), mis on suunatud PVL piirkonnas elavate ja/või töötavate isikute tööalaste teadmiste ja oskuste tõusule suurendamiseks töötajate konkurentsivõime kasvu.

Toetatavad koolitus- ja teavitustegevused peavad vastama Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1305/2013 artikli 14 Teadmussiire ja teavitus nõuetele (vt täpsemalt ka PVL strateegias olevast meetme kirjeldusest). Toetuse kasusaajateks on põllumajandus-, toiduainetööstus- ja metsandussektoris hõivatud isikud, maa valdajad ja muud ettevõtjad, kes tegutsevad maapiirkondades VKEdena. Toetusesaaja on koolituse või muu teadmussiirde ja teavituse osutaja.

Tegevuspiirkonna ettevõtluse arendamiseks koolitus- ja teavitustegevuse elluviimiseks asjakohane suutlikkus: taotleja peab taotluses ära põhjendama PVL tegevuspiirkonnale koolitus- ja teavitustegevusest saadava kasu ning tegevuspiirkonna vajaduse nimetatud koolituse osas, esitama koolituse programmi ja kirjeldama osalejate valiku printsiibid. Täiendavaid pädevusnõudeid koolitajale tegevusgrupp ei sea.

Abikõlblikud ja mitteabikõlblikud kulud: vastavalt Leader määrusele

5. Kohaliku tegevusgrupi nõuded projektitoetuse taotlejale ja toetuse saajale (sh. dokumendid, mida peab projektitoetuse taotleja esitama taotluse esitamisel)

Strateegia meetme sihtgrupp: Äriühingud, FIEd, KOVID, MTÜd, SAd, kohalik tegevusgrupp. Teadmussiirdega seotud projektide puhul lisaks ka seltsingud.

Kohaliku tegevusgrupi nõuded projektitoetuse taotlejale ja toetuse saajale: Vastab Leader määruses sätestatud nõuetele.

Dokumendid, mida projektitoetuse taotleja peab esitama **lisaks Leader määruses nõutavatele dokumentidele**:

* MTÜ Piiriveere Liider taotlusvorm.

* Üle 10 000 EUR kogumaksumusega investeeringuprojektide puhul vajalik esitada äriplaan, sh rahavoogude prognoos (kui taotlejaks ei ole ettevõtja, võib äriplaan ja rahavoogude prognoosi asemel esitada muud olemuselt analoogilised dokumendid, millest nähtub kavandatava investeeringu elujõulisus). Projekti kogumaksumust arvestatakse ilma käibemaksuta summas, kui projektitoetuse taotlejal on võimalik taotleda käibemaksu tagastamist käibemaksuseaduse alusel.

* Õppereisi puhul õppereisi programm ja osalejate valiku printsiipide kirjeldus.

* Koolitustegevuse puhul koolituse programm ja osalejate valiku printsiipide kirjeldus.

* Viimane majandusaasta aruanne, mille esitamise tähtaeg on saabunud (juhul, kui taotlejal on kohustus esitada äriregistrile majandusaasta aruanne).

6. Toetuse maksimaalne suurus ja määr

Projektide rahastamisel on minimaalne toetussumma 1000 eurot ja maksimaalne toetussumma 75 000 eurot ühe projektitaotluse kohta ühes voorus. Taotleja tohib ühes voorus esitada ühte meetmesse ühe taotluse.

- Projektitoetust antakse mittetulundusühingule, sihtasutusele ja kohalikule omavalitsusüksusele kuni 90% abikõlblike kulude maksumusest, kui tegemist on ettevõtlust toetava tegevuse või investeeringuga, mis ei ole suunatud tulu teenimisele
- Projektitoetust antakse mittetulundusühingule, sihtasutusele ja kohalikule omavalitsusüksusele kuni 70% abikõlblike kulude maksumusest, kui tegemist on õppereisiga
- Projektitoetust antakse mittetulundusühingule, sihtasutusele ja kohalikule omavalitsusüksusele kuni 60% abikõlblike kulude maksumusest, kui tegemist on tulu teenimisele suunatud tegevuse või investeeringuga, sh kogukonnateenusega.
- Projektitoetust antakse ettevõtjale kuni 60% abikõlblike kulude maksumusest
- Projektitoetust antakse seltsingule kuni 100% abikõlblike kulude maksumusest. Seltsingutele investeeringud lubatud ei ole.
- Leader määrusest tulenevalt võib olla toetuse määrades täiendavaid tingimusi.

7. Viide sihtvaldkonnale

6 a) tegevusvaldkondade mitmekesistamise, väikeettevõtete loomise ja arendamise ning töökohtade loomise hõlbustamine.

8. Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1305/2013 artiklis 5 nimetatud prioriteetid, mille eesmärkide saavutamisele strateegia meetme rakendamine enim kaasa aitab³

Meede panustab enim EAFRD prioriteeti 6 (sotsiaalse kaasamise, vaesuse vähendamise ja maapiirkondade majandusliku arengu edendamise).

Artiklid, millesse meede panustab: artikkel 17, 19, 14, 45

9. Viide arengukava meetmele, kui strateegia meede sellega kattub

Ei kattu

10. Strateegia meetme indikaatorid ja sihttasemed

- Läbiviidud koolituste arv: vähemalt 5
- Koolitusel osalejate arv: vähemalt 50
- Toetatud projektide arv: vähemalt 10
- o Sellest ehitamisega seotud projekte: vähemalt 3
- o Sellest tehnika/seadmete soetamisele suunatud projekte: vähemalt 3
- o Sellest nn pehmeid projekte: vähemalt 2
- Toetuse kogusumma: 45% tegevusgrupile projektitoetusteks eraldatavast summast

Tulemusnäitajad on välja toodud Piiriveere Liider arengustrateegia 2015-2020 eesmärke käsitlevas osas 5.2

11. Projektitoetuse taotluste hindamiskriteeriumid

Toodud eraldi välja Piiriveere Liider arengustrateegia 2015-2020 hindamist puudutavas peatükis (9.3):

1. taotleja suutlikkus
2. *Meetmes 2 ei hinnata*
3. Eesmärgi vastavus tegevusgrupi strateegiale ja meetme eesmärkidele. Seotus arengukavade või teiste arengudokumentidega.
4. Majanduslik elujõulisus ja jätkusuutlikkus
5. Uuenduslikkus , lisandväärtus
6. Projekti eelarve selgus ja ajakava realistlikkus

¹ Täidetakse iga strateegia meetme kohta eraldi

² Märgitakse, kas strateegia meede võib sisaldada ka investeeringuid. Eraldi tuuakse välja investeeringud , mille puhul on lubatud taotleda projektitoetust mitmes etapis ja võtta investeering sihtotstarbelisse kasutusse § 42 lõike 7 punktis 1 sätestatust pikema tähtaja jooksul. Märgitakse, kas strateegia meede võib sisaldada ka investeeringuid.

³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1305/2013

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2013:347:0487:0548:ET:PDF>